

Skipulagsstofnun
Borgartún 7b
105 REYKJAVÍK

Garðabær, 25. september 2023
Málsnúmer: 202308-0013
SS

Efni: Umsögn um umhverfismatsskýrslu stækkun Sigöldustöðvar.

Vísað er til tölvupósts frá Skipulagsstofnun, dags. 11. ágúst 2023, þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um umhverfismatsskýrslu framkvæmdar Landsvirkjunar við stækkun Sigöldustöðvar.

Tilgangur framkvæmdarinnar er að auka afköst virkjunarinnar með því að nýta betur aukið rennsli. Til þess verður bætt við fjórðu þrýstipípunni. Ráðast þarf í stækkun mannvirkja m.a. að breikka stöðvarhús og frárennisskurð. Náttúrufræðistofnun veitti umsögn um matsáætlun framkvæmdarinnar þann 29. júní 2022. Í þeirri umsögn komu fram nokkrar ábendingar. Í fyrsta lagi að huga þyrfti að því að berg við frárennisskurð sem áform eru um að breikka muni þola aukinn straumhraða. Í öðru lagi að mikilvægt væri að greina vel frá ásynðaráhrifum nýrra mannvirkja. Stofnunin taldi ekki þörf á að meta fleiri umhverfisþætti en fjallað var um í matsáætluninni.

Í umhverfismatsskýrslunni er greint frá áhrifum framkvæmdarinnar á jarðmyndanir, ásynð, vatnalífriki og samfélag. Helstu áhrifaþættir eru framkvæmd við aðrennisskurð, inntak, þrýstipípu og stöðvarhús, efnistaka og haugsetning, vinnubúðir og umferð á framkvæmdatíma.

Áhrif á jarðmyndanir eru metin óveruleg þar sem mjög lítið svæði raskast vegna framkvæmda og að ekki þurfi að sækja grjót eða annað efni nema að litlu leyti og það í námur eða geymslusvæði sem þegar eru í notkun. Þá verður afgangsefni komið fyrir í slakka á veginum til landmótunar og svæðið grætt upp að framkvæmdum loknum.

Náttúrufræðistofnun telur að leggja mætti betur mat á hversu mikið efni talið er að þurfi að sækja í námur vegna framkvæmda og einnig hversu mikið efni er líklegt að þurfi að haugsetja. Vegna staðsetningar og eiginleika áhrifasvæðisins getur stofnunin þó tekið undir að líklegt sé að áhrif á jarðminjar verði óveruleg.

Áhrif á ásynð eru metin óveruleg þar sem fyrirhugaðar framkvæmdir eru í hvilft og milli hæða í landslagi. Ásynðarmyndir sýna lítills háttar mun á ásynð til stöðvarinnar á nokkrum stöðum en yfirbragð Sigöldustöðvar helst að mestu svipað og engin ný svæði verða fyrir ásynðaráhrifum.

Áhrif á lífríki vatns eru metin óveruleg þar sem ekki er að vænta breytinga á vatnsborðshæð og vatnsborðssveiflum í Krókslóni og ekki heldur í Hrauneyjalóni. Áfram verður fylgst með lífríkis vatns á áhrifasvæði virkjana á Þjórsár-Tungnaásvæðinu. Í umsögn Hafrannsóknarstofnunar frá 25. september 2023 segir að rökstyðja þurfi betur þá niðurstöðu matsins að engar breytingar verði á vatnsgæðum, vatnsmagni, efna- eða eðliseiginleikum vegna framkvæmda og að öruggt sé að engar breytingar verði á vatnsborðshæð og vatnsborðssveiflum. Náttúrufræðistofnun tekur undir með Hafrannsóknarstofnun að þetta megi útskýra betur.

Varðandi ábendingu Náttúrufræðistofnunar um þol bergs við frárennsliskurð gegn auknu rennsli kemur fram á bls. 12 að hugsanlega geti rennslið valdið rofi í skurðinum en að það þurfi að meta betur með skoðun á berginu. Þá þurfi að verjast hugsanlegu rofi með bergstyrkingum ef þörf er á. Þessi skoðun á berginu á eftir að eiga sér stað og mikilvægt að mati Náttúrufræðistofnunar að hún fari fram.

Náttúrufræðistofnun gerir ekki frekari athugasemdir við umhverfismatsskýrsluna.

Virðingarfyllst,

Snorri Sigurðsson
Sviðsstjóri náttúruverndarsviðs

